

Klimat- och
näringslivsdepartementet,
Miljöprövningsenheten (KN
Me), Enheten för cirkulär
ekonomi, kemikalier och
strålning (KN CKS),
Naturmiljöenheten (KN NM)

Kopia KN NIM

Underlag till svensk ståndpunkt inför EU-förhandling – förslag till Miljöomnibus

Implementeringsrådets bidrag till svensk ståndpunkt framgår i sin helhet i avsnitt 7. Rådets förslag i sammandrag är följande:

- Verka för att de föreslagna reformerna i miljöomnibussen genomförs och driv på förenklingsagendan.
- Främja EU-harmonisering av regelverk och definitioner, särskilt inom utökat producentansvar (EPR).
- Sträva efter ökad koherens mellan angränsade regelverk genom att stötta avskaffandet av SCIP-databasen.
- Verka för effektivare tillståndsprocesser med hänsyn till nationella förutsättningar.
- Säkerställ att förenklingsarna stärker förutsättningarna för mindre företag.

1. Implementeringsrådets uppgift

Implementeringsrådet har i uppgift att bistå regeringen i arbetet med att stärka svenska företags konkurrenskraft genom att undvika implementering över miniminivån och motverka omotiverade regelbördor samt minska administrativa kostnader och andra fullgörandekostnader vid genomförande av EU:s regelverk i svensk rätt. Implementeringsrådets arbete ska utgå ifrån ett företagsperspektiv.

Implementeringsrådet ska lämna underlag och rekommendationer till regeringen, dels som bidrag till svenska ståndpunkter i förhandlingar, dels om hur EU-rättsakter kan genomföras i svensk rätt på ett sätt som inte är mer långtgående ur ett företagsperspektiv än vad rättsakterna kräver.

Implementeringsrådets arbete har sin utgångspunkt i problembeskrivningar som förmedlats till rådet, främst från branschorganisationer och deras medlemsföretag. Under arbetet med underlagen tas också kontakter med andra som är insatta i respektive sakområde, till exempel myndigheter. Mot bakgrund av den information som inhämtats och inom ramen för den aktuella rättsaktens övergripande syfte gör rådet en sammanvägd och självständig bedömning av hur företagsperspektivet kan tillgodoses på ett ändamålsenligt sätt i varje enskilt fall.

I framtagandet av detta yttrande har rådet använt sig av underlag som inkommit i kontakter med Svenskt Näringsliv, LRF och Teknikföretagen. Yttrandet är avgränsat i sitt omfång och syftar till att understödja de förenklingsförslag som presenteras i EU-kommissionens miljöomnibus.

2. Berörda förslag till EU-rättsakter

EU-kommissionens förslag till miljöomnibus¹ omfattar flera rättsakter. Förslagen inkluderar Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG om avfall (avfallsdirektivet), förordning (EU) 2023/1542 om batterier och avfallsbatterier (batteriförordningen) samt direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp, i dess ändrade lydelse enligt direktiv (EU) 2024/1785. Vidare omfattas förordning (EU) 2024/1244 om rapportering av miljöuppgifter från industrianläggningar och inrättande av en portal för

---

¹ COM(2025) 980; för direktiv 2008/98/EG se förslag COM(2025) 983; för förordning (EU) 2023/1542 se förslag COM(2025) 981; för direktiv 2010/75/EU se förslag COM(2025) 986; för direktiv (EU) 2024/1785 se förslag COM(2025) 986; för förordning (EU) 2024/1244 se förslag COM(2025) 981; för direktiv (EU) 2015/2193 se förslag COM(2025) 986; för direktiv 2007/2/EG se förslag COM(2025) 985

industriutsläpp, samt direktiv (EU) 2015/2193 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar. Kommissionens miljöomnibus inkluderar även direktiv 2007/2/EG om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (INSPIRE). Utöver dessa rättsakter innehåller miljöomnibusen även ett förslag² till förordning om påskyndande av miljöbedömningar, med syfte att effektivisera tillståndsprocesser och minska kostnader för företag.

3. Mål och syfte med förslaget

EU-kommissionens miljöomnibus syftar till att säkerställa att Europeiska unionens miljömål uppnås på ett smartare, mer effektivt och mindre kostsamt sätt. De åtgärder som föreslås i denna omnibus är utformade för att underlätta genomförandet av befintliga lagar och uppnå miljömålen, samtidigt som onödig byråkrati för företag, inklusive jordbrukare och små och medelstora företag, minskas och den inre marknaden stärks.

4. Var i processen befinner sig förslaget?

EU-kommissionen presenterade sin miljöomnibus den 10 december 2025 och den förhandlas inom ramen för den ordinarie lagstiftningsproceduren.

5. Ansvarigt departement

Klimat- och näringslivsdepartementet.

6. Förslaget om miljöomnibus ur ett företagsperspektiv

Nedan redogörs för de förenklingsförslag i paketet som rådet mot bakgrund av vad som inkommit i kontakter med näringslivet bedömer som särskilt viktiga och som regeringen bör verka för att få genomslag för i de kommande förhandlingarna. Bedömningen görs även mot bakgrund av det yttrande som rådet lämnat med anledning av kommande rättsakten om cirkulär ekonomi (Circular Economy Act, CEA).³

---

² COM (2025) 984

³ Se Implementeringsrådets yttrande om cirkulär ekonomi [260120Implementeringsradets-yttrande-CEA.pdf](#)

Utökat producentansvar (EPR)

De intressenter som rådet har varit i kontakt med välkomnar särskilt förslaget om förenklingar inom det utökade producentansvaret för batterier, förpackningar och förpackningsavfall, elavfall samt plastprodukter. Förslaget innebär lätnader för företagen, inte minst genom avskaffandet av kravet på att utse en separat EPR-representant i varje medlemsstat. Denna åtgärd bidrar till att minska företagens administrativa börda och kostnader samt underlättar gränsöverskridande verksamhet. Särskilt för små och medelstora företag kan dessa förändringar få stor betydelse, då kraven på EPR-rapportering i varje enskilt medlemsland och skyldigheten att identifiera och ansluta sig till nationella producentansvarsorganisationer i dag utgör ett betydande hinder för exporterande småföretag.

Samtidigt finns behov av ytterligare förenklingar för att åtgärda fragmenteringen mellan nationella system. Som Implementeringsrådet konstaterar i sitt yttrande om CEA möter företag i dag olika kriterier, definitioner, datakrav, rapporteringsformat och tidsfrister i varje medlemsstat, vilket försvårar gränsöverskridande verksamhet och gör systemen onödigt administrativt tunga.⁴ Gemensamma EU-definitioner av vilka produkter och material som omfattas av producentansvar, samt mer harmoniserade datapunkter och rapporteringsformat, skulle därför ytterligare stärka företagens förutsättningar. Utan sådana åtgärder riskerar EPR-systemen även fortsättningsvis att utgöra ett hinder för effektiv regelefterlevnad, uppskalning av cirkulära affärsmodeller och den inre marknadens funktion. Denna fragmentering är något som bör åtgärdas i samband med den kommande akten om cirkulär ekonomi.

INSPIRE-direktivet

Syftet med förslaget till ändringar av INSPIRE-direktivet är att modernisera och förenkla direktivet samt minska den administrativa bördan och ekonomiska konsekvenser för medlemsstaterna, vilket välkomnas av intressenterna rådet haft kontakt med. Förslaget innebär att komplexa harmoniseringskrav ersätts med mer flexibla och standardbaserade angreppssätt. Vissa tekniska krav tas även bort och datatillgången samlas på en enda EU-dataplattform, samtidigt som nödvändiga kvalitetsstandarder och samordningsmekanismer behålls. Målet är att regelverket ska vara proportionerligt och fortsatt underlätta för myndigheter, företag och

---

⁴ Implementeringsrådets yttrande om Circular Economy Act, sida 7, [260120Implementeringsradets-yttrande-CEA.pdf](#)

medborgare att få tillgång till och återanvända miljörelaterade geografiska data.

SCIP-databasen

Avskaffandet av SCIP-databasen, som samlar information om varor som innehåller särskilt farliga ämnen, välkomnas av berörda intressenter och ses som ett steg i rätt riktning i att öka koherensen mellan angränsande regelverk. Erfarenheterna sedan införandet av SCIP-databasen visar att den medför betydande rapporteringsbörda och andra administrativa kostnader för företag, utan att i praktiken leverera motsvarande miljönytta. Den information som ska rapporteras till SCIP överlappar även i stor utsträckning befintliga skyldigheter enligt kemikalielagstiftningen, särskilt REACH, vilket leder till dubbelrapportering och ineffektiva informationsflöden i ofta komplexa leverantörskedjor.

Det är emellertid viktigt att SCIP-databasen inte ersätts av något tillfälligt system under avvecklingsperioden, vilket framförts som en eventuell farhåga av intressenter som rådet varit i kontakt med. Mot bakgrund av att SCIP-databasen i dag används i mycket begränsad omfattning, samt att företagen redan är skyldiga att tillhandahålla liknande information enligt andra regelverk, finns det inte något behov av någon tillfällig lösning. En sådan lösning skulle endast medföra ökad administrativ börda och ytterligare dubbelrapportering. De framtida digitala produktpassen, under förutsättning att de utformas på ett proportionerligt och praktiskt genomförbart sätt, kan däremot på sikt vara en välkommen ersättning av SCIP-databasen eftersom de förväntas skapa bättre förutsättningar för att rätt information når rätt aktörer vid rätt tillfälle. Det är dock viktigt att de digitala produktpassen införs stegvis med fokus på att de ska omfatta enbart nödvändig information. Arbetet med att implementera digitala produktpass får inte forceras utan behöver ske kontrollerat och i nära samråd med näringslivet så att företagen hinner med och förmår bära kostnaderna för det.

Effektivisering av tillståndsprocesser

Miljöombusens innehåller även ett förslag som syftar till att påskynda och effektivisera tillståndsprocesser för miljöbedömningar, med ambitionen att skapa en högre grad av harmonisering mellan flera lagstiftningsakter.⁵ Ambitionen att påskynda och effektivisera miljöbedömningsprocesserna är

---

⁵ Se fotnot 2

nödvändig utifrån ett företagsperspektiv. I Sverige finns det dock utmaningar kopplade till det nationella genomförandet av förslaget, med hänsyn till hur det svenska miljöprövningssystemet är utformat. Detta gäller inte minst miljöomnibusens förslag om att införa snabbspår för vissa strategiska sektorer.

I Sverige tar tillståndsprocesser generellt sett alltför lång tid och det är därför viktigt att nu genomföra de reformer som föreslås i miljötillståndsutredningen och fortsätta utvecklingen av den nya miljöprövningsmyndigheten vars viktigaste syfte är att harmonisera och kontinuerligt följa upp prövningsprocesserna i landet och tillhandahålla stöd och vägledning för sökande. Det nu föreslagna snabbspåret innebär dock prioriteringar mellan olika sektorer, vilket riskerar att skapa snedvridna effekter mellan sektorer och i sin tur ineffektivitet, inte minst i komplexa värdekedjor. Prioriteringar bygger dessutom på dagens behov och i bästa fall också på prognoser om framtida behov, men att dessa kan ändras snabbt har inte minst senare tids föränderliga geopolitiska situation visat. Det finns dessutom risker förknippade med att, som det föreslås i artikel 14, ge kommissionen befogenheter att i genomförandeakter ange sådana specifika projekt som ska omfattas av snabbspår. Genomförandet av reformförslagen i miljötillståndsutredningen är under alla omständigheter av stor vikt om Sverige ska uppnå syftet med miljöomnibusen.

Förslaget om en fullt digitaliserad ansökningsprocess och stöd via en gemensam kontaktpunkt välkomnas ur ett företagsperspektiv, då detta utgör en viktig och nödvändig förändring för att effektivisera arbetet. Det är dock avgörande att genomförandet sker utifrån ett helhetsperspektiv. Det är en förutsättning att tillräckliga ekonomiska resurser samt relevant kompetens finns att tillgå.

Det kan särskilt noteras att i kommissionens förslag om förordning om påskyndande av miljöbedömningar finns en artikel som anger att medlemsstaterna ska sträva efter att avstå från administrativa avgifter och kostnader som är kopplade till miljöbedömningar för projektutvecklare som faller inom definitionen av små mid-cap-företag enligt rekommendation (EU) 2025/1099, eller inom definitionen av små och medelstora företag enligt rekommendation 361/2003/EG (artikel 11).

Industriutsläppsdirektivet (Industrial Emissions Directive, IED) och IEP-förordningen (Industrial Emissions Portal Regulation, IEP)

EU-kommissionen har föreslagit förenklingar av IED och IEP. Förslagen består bland annat av förenklingar av kraven på miljöledningssystem (EMS)⁶ inom IED samt att ekologisk fjäderfäproduktion ska undantas direktivet⁷, i likhet med det nuvarande undantaget för ekologisk grisproduktion. Vidare föreslås förenklingar av IEP-förordningen som innebär att operatörer inom djurhållning och vattenbruk undantas från rapportering av användning av vatten, energi och relevanta råvaror. Medlemsstaterna ges även möjlighet att undanta dessa verksamheter från ytterligare rapporteringskrav, såsom uppgifter om avfallstransporter, utsläpp via avloppsvatten, produktionsvolym och drifttimmar, under förutsättning att informationen kan samlas in på annat sätt.

Förslaget att ta bort kravet på kemikalieförteckning i EMS inom IED välkomnas särskilt från företagshåll eftersom det redan finns motsvarande krav i annan lagstiftning. Samtidigt bedöms den direkta effekten för svenska företag vara begränsad, eftersom de flesta industrisektorer redan har fungerande EMS på plats. Den huvudsakliga nyttan ligger i stället i att minska risken för dubbelreglering och i möjligheten att tillämpa ett gemensamt miljöledningssystem på företagsnivå, snarare än separata system på anläggningsnivå.

Förslaget om att ekologisk fjäderfäproduktion ska undantas från industriutsläppsdirektivets tillämpningsområde, har som syfte att säkerställa en harmoniserad strategi för den ekologiska djurhållningssektorn, mot bakgrund av att sektorn redan omfattas av särskild lagstiftning. I dagsläget är det svårt att avgöra vilka lättnader detta förslag kan innebära för företagen eftersom det reviderade IED ännu inte är genomfört i Sverige. Dock kan en jämförelse med dagens IED-krav visa att regelverket är så komplext att företag i praktiken behöver anlita konsulter för att uppfylla kraven i IED.

Förslaget om att operatörer inom djurhållning och vattenbruk ska undantas från rapporteringskraven enligt IEP-förordningen syftar till att minska den

---

⁶ Environmental Management Systems.

⁷ Givet att deras produktionskapacitet inte överstiger de värden som anges i direktivets bilaga Ia. Det reviderade industriutsläppsdirektivet är ännu inte genomfört i Sverige, det ska vara gjort senast den 1 juli 2026, så det svenska regelverket bygger fortfarande på direktiv 2010/75/EU och gränsvärdena som anges i bilaga I.

administrativa bördan för företagen utan att medföra negativ miljöpåverkan. För de berörda företag som redan har etablerade rutiner för kontinuerlig produktionsuppföljning och effektiv resursanvändning av vatten, energi och råvaror kan detta förslag därmed minska risken för dubbelrapportering. I nuläget är det dock svårt att uppskatta hur stor den administrativa lättnaden förväntas bli eftersom reglerna enligt IEP-förordningen ännu inte trätt i kraft.

7. Implementeringsrådets underlag till svensk ståndpunkt inför kommande EU-förhandling

Implementeringsrådet anser att regeringen bör verka för följande under de kommande EU-förhandlingarna:

Verka för att de föreslagna reformerna i miljöombusen genomförs och driv på förenklingsagendan

Implementeringsrådet instämmer i och ser positivt på kommissionens övergripande ambition att minska regelbördan och öka koherensen i EU:s miljölagstiftning. Den nu föreslagna miljöombusen ses som ett steg i rätt riktning men det kvarstår betydande strukturella hinder som riskerar att bromsa klimatombustningen och utvecklingen av cirkulära affärsmodeller. Mot denna bakgrund blir den kommande rättsakten om cirkulär ekonomi (CEA) avgörande. Implementeringsrådet har i sitt yttrande om CEA betonat behovet av ett samlat grepp om hur produkter, material och resurser regleras genom hela livscykeln.⁸ Implementeringsrådet rekommenderar därför att regeringen i de kommande EU-förhandlingarna om miljöombusen ser till att de föreslagna förenklingsagendorna genomförs och använder dem som utgångspunkt för att driva förenklingsagendan vidare i framtida förhandlingar.

Främja EU-harmonisering av regelverk och definitioner, särskilt inom utökat producentansvar (EPR)

Regeringen bör aktivt stödja kommissionens ambition att stärka harmoniseringen av regelverk och definitioner inom EU, särskilt inom det utökade producentansvaret (EPR) och INSPIRE-direktivet. Att avskaffa kravet på nationella EPR-representanter är ett nödvändigt första steg för att

---

⁸ Se Implementeringsrådets yttrande om Circular Economy Act, [260120Implementeringsradets-yttrande-CEA.pdf](#)

minska fragmenteringen mellan medlemsstater och säkerställa att EPR-systemen inte fortsätter att hämma den inre marknadens funktion. Detta är särskilt viktigt för små och medelstora exportföretag, som blir oproportionerligt hårt drabbade av dagens omfattande rapporteringskrav. Regeringen bör även verka för att dessa frågor hanteras samlat i den kommande rättsakten om cirkulär ekonomi.

De föreslagna förenklingarna i INSPIRE-direktivet bedöms bidra till minskade administrativa bördor, ökad användbarhet och en stärkt EU-harmonisering. Detta genom att miljödata görs tillgängliga via en gemensam EU-portal baserad på befintlig infrastruktur för öppna data, i stället för genom parallella system. I kombination med övriga EU-initiativ om öppna data kan förslaget stärka tillgången till pålitlig geografisk information för företag inom exempelvis miljö, energi, samhällsplanering och transport.

Sträva efter ökad koherens mellan angränsande regelverk bland annat genom att stötta avskaffandet av SCIP-databasen

Regeringen bör stödja avskaffandet av SCIP-databasen och se till att det inte blir någon tillfällig ersättningslösning under avvecklingsperioden. Implementeringsrådet ser mycket positivt på ett avskaffande av SCIP-databasen, eftersom det skulle innebära att den nuvarande dubbelrapporteringen försvinner och att befintliga, redan etablerade och fungerande rapporteringskanaler kan utnyttjas i stället.

Implementeringsrådet anser vidare att regeringen bör stödja de föreslagna förenklingarna i IED och IEP-förordningen. Det gäller särskilt avskaffandet av kravet på kemikalieförteckning i EMS inom IED eftersom åtgärden bedöms minska risken för dubbelreglering.

Verka för effektivare tillståndsprocesser med hänsyn till nationella förutsättningar

Implementeringsrådet anser att regeringen bör stödja ambitionen att effektivisera och digitalisera tillståndsprocesser av miljöbedömningar. Samtidigt bör införandet av snabbspår anpassas till svenska förhållanden och föregås av nödvändiga nationella reformer, för att undvika snedvridna effekter mellan olika sektorer.

Regeringen bör vidare bevaka att kommissionen inte ges för mycket utrymme för att i genomförandeakter peka ut strategiska projekt.

Säkerställ att förenklingsåtgärderna stärker förutsättningarna för mindre företag

Förenklingsförslagen i kommissionens miljöombud riktas inte specifikt till mindre företag. Samtidigt menar kommissionen att dessa företag kommer att gynnas mest, eftersom de ofta saknar de resurser som större företag har för att hantera komplexa rapporteringskrav, till exempel rapportering till SCIP-databasen eller kravet på EPR-representanter. Därför anser rådet att det är av stor vikt att dessa förenklingsåtgärder genomförs och att regeringen i förhandlingsarbetet driver på för att denna och framtida lagstiftningar leder till förenkling och bättre förutsättningar för alla företag, och inte minst de mindre.

Kontaktperson i detta ärende är biträdande sekreterare Vilma Bjurström.
(fornamn.efternamn@regeringskansliet.se)

Beslutat av Implementeringsrådet den 13 februari 2026.